

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGAZDASZATI HIRLAP.
A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen napokint, péntek és vasárnap kivételével.

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve.
Egy évre 10 frt-kr.
Fél évre 5 frt-kr.
Negyed évre 2 frt-kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap csillagot nem hordoz, hanem csak a címzett nevére van címezve, és a kézbesítésért a postai költség a felfizetőre hárul.

Előfizetési helyben
TELEGDI K. LAJOS és IG. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésben és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvtárában a postai iratok útján.

Írások díja
Négy hasznos példányt 5 kr.
Tíz hasznos példányt 10 frt-kr.
Több hasznos példányt 15 frt-kr.
Hosszabb iratokért a kiadó díjat megállapítja.

Az iratoknak a szerkesztőnek a címezzel kell jönnie, és a szerkesztőnek a címezzel kell jönnie.

Írások díja
Négy hasznos példányt 5 kr.
Tíz hasznos példányt 10 frt-kr.
Több hasznos példányt 15 frt-kr.

Kéziratok vissza nem adatnak.

Szent István állama.

(Szent István napjára.)

A legelső magyar ember a király, mondja a költő s a legelső magyar király volt István s így bizonyára a magyar ember volt. És ezzel nem keveset mondunk. Kimondtuk nevezetesen azt, hogy az állam, melyet sz. István alapított, magyar, és nem zagyvált habarék állam; és ezt jó volna, ha figyelembe vennék a magyar állam-falok — nehogy gyomruknak is vastag étel találjon lenni az annyi ragott magyar konzerv.

Kimondtuk továbbá, hogy a magyar állam csak addig fog felemelkedni, míg a sz. István által lerakott alapon, a keresztény valláson nyugszik, mely vallás egyedül tesz emberré.

Azért mindazok, kik avatlatlan kézzel kiakarták szakítani a szent király máig fel nem oszlott szent jobbjá által plántált virágot, a vallásosságot a magyar nép kebléből, ép oly nemzetellenes munkát vélelnek, mint azok, a kik a magyar állam egységének megdöntésén fáradoznak, mint megannyi vakondok.

Hála a magyarok istenének, ma már nincs józan magyar politikus, a ki szűkségesnek ne mondandó, hogy a magyar nevelés egyszerűsége vallásos legyen.

De fájdalom, sokan vannak hazánkban, a kik vallást nevelés akarnak ugyan adni a népnek, de nem zagyvált nem.

Vallásosnak kívánják nevelni a népet, de nem magyarnak. Pedig a szent István magyar államában a népnevelésnek nemcsak vallásosnak, de egyuttal magyarnak is kell lennie, ellenkezőleg hütlenné leszünk az eszméhez, melyet szent István örökségképpen hagyott reánk, a magyar nemzet eszméjéhez, melynek egyedül köszönhetők, hogy oly sok viszály után még él nemzet a hazánk.

De fog-e élni? A különféle nemzetiségek aligha kívánják. Elő fog-e élni a magyar élet lesz az? Örökös küzdelem a féltreértéssel, a fajgyűlölettel.

Meg nem fogják érteni a magyart, mert ez nem tisztázhatja magát, megtámadott jóságát azok előtt, a kik őt meg nem érthetik, mert nem tudnak beszélni vele — magyarul.

Hogy tehát ezen korlát is, melyet a nyelvkülönbség von a nemzetiségek és a magyar nép közé, lerontassék, igen helyesen intézkedett a miniszter, legalább szóval, hogy széles magyar hazánkban a népnevelés mindenütt vallásos is, de magyar is legyen.

És ezen intézkedés talán éppen az utolsó órában jött. Ha csak néhány évtezedet késik — üttött a magyarság végőrája Magyarhonban.

Ezen állításunkat legjobban bebizonyítja megdönhetetlen adataival a statisztika.

Mert Szent István király alkotása ismét megtámadásoknak van kitéve.

A mostani kormány szereti magát oly erényekkel dicsegetni, a melyek éppen ellenkezőjét képezik azon bűnöknek, a melyeknek leginkább leledzik. Hogy reakcionárius irányát leplezhesse, nevezi magát szabadelműnek, hogy a nemzetiségeknek, nála hatalmasabb erők által támogatott garázdálkodásait ne kelljen meggátolnia, nevezi magát nemzetikormánynak.

Hu állítás! Egy magyar nemzeti államnak még nem volt erélytelenebb és lelkismeretlenebb támasza, mint a mai kormány. Még Bittó is erélyesebb kormányt vezetett, ki bezáratta a t.-sentsmártoni szláv Maticát és segédkezett a panszláv gimnáziumok megfékezésében.

Tisza alatt a magyar nemzetiségét erősítő czélok, a csángók betelepítése, közművelődési egyesületek, nem támogatottak, de e helyett feléledtek ama panszláv

törökvérek. A Maticát pótolja Zivenc-nőgyeget, a n.-rőczei gimnázium helyett egy felvidéki ev. esperesség most meri hangoztatni egy felvidéki szláv gimnázium felállításának szükségét.

Hogyne, mikor Trefort, a n.-szeben esküdték beszűkítését kárpotolandó, néhány nap mulva már egyetemet ígért a szászoknak!

A szerb, a román sajtó s a nemzetiségek igaztói sohasem voltak vakmerőbbek, mint a minők a reánk ma nehezű kormány alatt. Congressusai: egyházi és világi gyűléseik nyílt ellenszégülést fejtenek ki a magyar államessze ellen. Ifj. Janku, Stur és Hurban ifjodott meg.

Szent István koronájának kiegészítő része, Horvátország és Szlavonia azon az uton vannak, hogy tőlünk elszakadjanak. Szent István cimerét büntetlenül csufolták meg s előttük a magyar államesszének tekintélye nincsen. És így képviselik a magyar országgyűlésen hogyne támogatnak szavazataikkal azt a kormányt, mely e támogatást s talán más, nála erősebb hatalmak kedvéért — némán tűri e garázdálkodásokat!

A király utra készül Horvát- és Tótországban. Valjon Szent István utódját tekintendik-e benne a lázadók, vagy pedig azt, a kinek 1848—49 ben tekintették?

Nem tudjuk. Csak azt látjuk, hogy Szent István hagyományá veszendőben van s attól félünk, hogy a fővárosban körülhordott szent jobbkéz veszti hatalmát, Szent István államának egysége vesztélyben forog.

Helfy Ignác Szentkeresztúron beszámolt tartott aug. 15-ikén. Helfy Ignác képviselőnek e beszámolója több tekintetben nevezetesen enunziációt tartalmaz. Rövid foglalata következők: A kormány saját hatalma gyarapítása törekedett az ellenzékeskedő főrendiházat engedelmes cserélté ki, a kortes főispánokból Kreishauptmannokt akar gyártani, a miniszterek dacolhatnak a népakarattal, mert 3 evi kormányzat után 4000 forint nyugdíjba bukik, a képviselőket öt évre készűl választani. Ilyen eszközökkel akarja megújított életét hosszabbítani, mert kormányzásának eredményei elítélik. Ime, 11 millió deficizáttal bíztattott és már eddig van 60 millió; bevallott deficizáttal, az államjóságok ára 10. felevett kölcsön a múlt évről 10, vasutak és gyárak forgó tőkéje 18, Rabaszabályozás 7, kincstári utalványok szaporitási 4 millió. Az adóvégrehajtás könyörtelenül elrendeltetett mégis. E könyörtelmű garázdálkodással oda jutottunk, hogy nem tud élni iparos, gazda egyaránt. Akiallítás is azt bizonyítja, hogy a baj nem az iparosban nem a gazdában van, mert lám iparosaink készitménye, gazdáink termelése kitűnő, a külföldi sem különb, hanem sem iparos, sem gazda nem tud eladni a rossz politika csinálta vámterület és vámszerződéseknél miatta. A kormány áll. Minél nagyobb a nyomor, annál szilárdabban áll. Oka ennek a nép kevés ellentállása. Egy ellenzéki lap azt mondja: oka az ellenzék, mert nem szövetkezik. A mérsékelt ellenzékkel esetről esetre együtt harcolt a függetlenségi párt, ez jövőre is lehetséges. Minem fogadjuk el a közjogi alapot, miert is az ezt elfogadó ellenzék hatalomra nem segítjük. A külön vámtérlet kérdésében lehet együttes hadjáratot kezdeni; de előbb a mérsékelt ellenzéknek ezt nyiltan a zászlójak kell írnia. Amiben elviek egyeznek, támogatjuk, a miben ellenzék, megtámadjuk, keressék a harczterek az első mezején, kerüljék az utóbbiak terét és megvan a szolidaritás önmagától, a mi erősebb minden mesterkelt lánál. Semmi jót sem vár királyunknak az orosz czárral leendő találkozásától, mert a magyar szabadságot, a czar a szarnokszágot képviseli, a magyarnak természetes ellensége az orosz czar. A kormány a magyar nemzet egészének véleménye ellen cselekszik, midőn a háromcsászár-szövetség politikáját támogatja. Gábor vitte. Holnap folytatja képviselőnk körutját.

Virágzó szarvasmarha-kereskedelmünk mintegy várszerződés aláesülyedt, hiraevés hízalalok hírtelen meztel tönkre — egyik hízalal másikat után zarta be istállót. A hízalalok pusztításával a súlygyarapítás a szarvasmarha-kereskedelmünk ága a szarvasmarha-kereskedés volt. Ma teljesen szunetel. Piaczainkon, melyeken 1880. előtt szarvasmarhák ezrei fordultak meg, ma ritkaság, ha százeai vannak. A mily mértékben hanyatlott a szarvasmarha-kereskedés es vele együtt a szesz-ápar, ép oly arányban súlygyarapítások külföldön. azok, melyeknek piaca Románia s a kelet volt.

Mi állategészségi szempontból elzártuk a határt Románia ellen, ok viszonzásul minden lehető nehézséget gördítették exportunk ele, azaz csaknem lehetetlenné tették azt.

Románianak legfőbb érdeke, hogy Magyarország bebecsása szarvasmarhát. — Ezen nagy érdeket nekünk, a mennyire csak lehet, ki kellene aknáznunk. — Ha engedünk ebbeli kívánságaiknak ok velünk szemben nagy eredményekre lesznek hajlandók.

Kérdés csak az, vajjon teljesíthetjük-e ezen óhajukat saját magunk kara nekül. — Ez pedig két szempont alá esik. Először állategészségi, másodsor közgazdasági alá.

Lássuk mindenekelőtt a kérdés állategészségi oldalát. Teny az, hogy mióta szigorubb eljárás követelünk Romániaval szemben, azóta nem lépett fel nálunk a marhavész. Ez minden oldalról felfogva, közvetlen nagy haszon. De vajjon más, engedményesebb eljárás mellett nem volna kikerülhető a veszbehurcolása?

Határozottan. — Az 1874. évi XX. cz. 11. § a értelmében „a hataron behajlandó szarvasmarha a vesztégálomason tíz egymást követő napon szoros állatorvosi felügyelet alatt tartandó” — azaz a Romániából bejövő szarvasmarha 10 napig tartozik vesztégien.

Ezen eljárás epesülyedt nem nyújt semmi garantit. Esetek fordultak elő, midőn tíz napig vesztégelt egészségesen bebecsátott szarvasmarhák tizenötödik napon mutatottak a marhavész tünetei. — Ez pedig nem ritkaság. Maga a vesztégelési eljárás sem nyújt semmi kezeséget. A marhák kunn a szabadban, egy vesztégő felügyelete mellett vesztégelnek. — Az érintkezés más szarvasmarhakkal nincs kizárva, sőt nagyon könnyen történhetik. Így azután a vesztégelés dacára harapózik el a vész.

A bebecsátás ily eljárás mellett tehát

annan rövid tartózkodás után Drezdán át vesztégiert Bécsebe. — Békés Gyula városnak nagyközösségé való szervezkedése tárgyalban hozott miniszteri határozatot a belügyminiszter egy újabb rendelete felfüggesztette. E rendelet értelmében egy teljesen érdektelen tagokból alakítandó bizottság által tüzetes es beható vizsgálát lesz tartandó ez ügyben, különös tekintettel a nevalírásokra vonatkozólag s mindkét fél részéről az adoménnyiség kimutatását illetőleg; mely vizsgálát eredményeké feltevesztése után s annak alapján fogja kimondani a miniszter, hogy leantartja-továbbra is ideiglenesen felfüggesztett határozatát, vagy pedig a kifejtettekhez képest, a törvény értelmében máskezt fog intézkedni. — A nagyv. püspök halála folytán a püspöki vagyon átvevele végett miniszteri biztosképen a vallás és közoktatásügyi miniszterium Boncz Ferenc közalaptványi ügyigazgatót és miniszteri tanácsost küldte ki.

A romániai szarvasmarhák behozatala.

A „N-” nek írják Brassóból. A romániai vámszerződés kérdése még mindig napirenden van. Irányado körök még mindig élesen tárgyalják ezen reánk nevezetesen elegendő fontos kérdést, melynek lényegéhez ma nem akarok szólni. — Részemről a kérdésnek csak egy ágról kívánok írni, — arról, i. mely a vámszerződés megkötésével nagyon közelről függ össze. Ez a romániai szarvasmarhák behozatalának ügye. — Románia nagy részben ettől teszi függővé magatartását. Luokolt tehát, hogy mi is foglalkozunk vele.

Az 1874. évi XX. t. cz. szabályozza az elő állatok és az állati termények behozatalát idegen államokból. Szabályozza ugyanezekkor a marhavész behurcolása elleni óvintézkedéseket. — Ezen törvény rendelkezései alapján Romániából tíz napi vesztégies mellett behozhatók szarvasmarhák, — kiveve azon esetet, midőn odaát marhavész uralkodik s a kormány határozat reudei el.

Az 1878-iki nagy marhavész, nemkülönben 1880-ban szorvanyosau fellepett marhavész szigorubb eljárásá ösztönözte kormányunkat s ennek tulajdonitástól, ha az 1874. évi XX. t. cz. 1880-ban a törvényhozás által oda módosítottat, hogy Romániából a szarvasmarhák behozatala egyáltalában tiltva van.

Mi állategészségi szempontból elzártuk a határt Románia ellen, ok viszonzásul minden lehető nehézséget gördítették exportunk ele, azaz csaknem lehetetlenné tették azt.

Románianak legfőbb érdeke, hogy Magyarország bebecsása szarvasmarhát. — Ezen nagy érdeket nekünk, a mennyire csak lehet, ki kellene aknáznunk. — Ha engedünk ebbeli kívánságaiknak ok velünk szemben nagy eredményekre lesznek hajlandók.

Kérdés csak az, vajjon teljesíthetjük-e ezen óhajukat saját magunk kara nekül. — Ez pedig két szempont alá esik. Először állategészségi, másodsor közgazdasági alá.

Lássuk mindenekelőtt a kérdés állategészségi oldalát. Teny az, hogy mióta szigorubb eljárás követelünk Romániaval szemben, azóta nem lépett fel nálunk a marhavész. Ez minden oldalról felfogva, közvetlen nagy haszon. De vajjon más, engedményesebb eljárás mellett nem volna kikerülhető a veszbehurcolása?

Határozottan. — Az 1874. évi XX. cz. 11. § a értelmében „a hataron behajlandó szarvasmarha a vesztégálomason tíz egymást követő napon szoros állatorvosi felügyelet alatt tartandó” — azaz a Romániából bejövő szarvasmarha 10 napig tartozik vesztégien.

Ezen eljárás epesülyedt nem nyújt semmi garantit. Esetek fordultak elő, midőn tíz napig vesztégelt egészségesen bebecsátott szarvasmarhák tizenötödik napon mutatottak a marhavész tünetei. — Ez pedig nem ritkaság. Maga a vesztégelési eljárás sem nyújt semmi kezeséget. A marhák kunn a szabadban, egy vesztégő felügyelete mellett vesztégelnek. — Az érintkezés más szarvasmarhakkal nincs kizárva, sőt nagyon könnyen történhetik. Így azután a vesztégelés dacára harapózik el a vész.

A bebecsátás ily eljárás mellett tehát

teljesen lehetetlen, ha magunk marhaállományát nem akarjuk vesztégieteni.

De nem lehetetlen az — szerény véleményem szerint — más, minden tekintetben kezeséget nyújtó vesztégiesi kezeséssel. Ha Romániában vész nincs, vagy ha legalább 50 kilométernyi távolságban léphet fel hazánktól, — akkor a szarvasmarhák a vesztégies helyekről be lehetne bocsátani a nekül, hogy ezáltal a legcsékelyebb vesztégienek velünk kiteve. Mindenekelőtt mondasék ki, hogy a Romániából bejövő szarvasmarhák tartoznak husz napig vesztégelni s köteles a vesztégien-tet vezetője azokat napokent megvizsgálni. — Ne vesztégienek az állatok a szabadban, hanem kizárólag e czéla alkamas zárt s fedett vesztégiesi állatokban s — végül — a mennyiben az usztatás lehetetlen volna, fertőtlenítettessenek azok karbolszárral való megmosatás által. — Ezen eljárás mellett velve vagyunk.

Építessen a kincstár minden vesztégien-téhez — mely szarvasmarha bebecsátására jogosult — hat, ötven-ötven marhára való állót. Ritka eset, hogy 150 marháánál több hozzatnak be egyszerre. — Ennek volna helye 3 állokban, míg a második három vesztégies után 8—10 napig fertőtlenítendő.

Az állatok e szerint a külvilágtól teljesen el volnának zárva, husz nap alatt pedig a vesztég feltevénytől mutarkoznia kell.

De nem is szükséges, hogy minden vesztégintetznél jöjjenek be szarvasmarhák. Ez felesleges. A bebecsátást a szükséghez képest szabályozni kell. A tapasztalat mutatja, hogy Bodza, Ó-Sáncz, Tótyes és Csik Gyimes vesztégialomoknál nagyon kevés volt azelőtt is a behozatal. — Ezen pontokon tehát — már költségkímélés tekintetből is — nem kellene megengedni a behozatalt, hanem csak a vulkani, illetve szürdüki, vöröstoronyi, törösvári, soósmezői s legfeljebb még f.-tónosi vesztégintetznél.

Ez pedig megtehetjük, anélkül, hogy marhaállományunkat vesztégietnénk. Hisz elvégre is, azért tartja fenn az állam a határon vesztégintetznél, hogy azok a vesztégiercebén állják meg a sarat. Abnormális viszonyok mellett kell ezen apparatust mákölesbe hozni, akkor kell igazolni életképességet, normalis körülmények között csaknem felesleges.

Állategészségi szempontból tárgyalva tehát e kérdést, nem utózik nagy nehézségekbe a románok kívánságát teljesíteni, — kivéve azon eseteket, ha a vész odaát országunk határához ötven kilométer távolságánál közelebb esik.

Ekkor természetesen lehetetlen élő állatot bebecsátani.

Midőn azonban ezt megtennők, egyet kellene követelni Romániaától. A lehető legrosszabb határozat Oro-zországgal, illetve Besz-Arábiával szemben, az egyszerű határozat nem elég, — állandó s szigorú felügyelet alatt álló cordont kell ott fentartani. E cordon felügyelete az egyes bizottságra volna ruházandó.

Erősen hisz m, hogy Románia meg erre is hajlandó.

Lássuk már most az érem másik oldalát, a dolognak közgazdasági részét.

Készemről még itt sem oszthatom azon fellevést, illetve határozott állitást, hogy a romániai szarvasmarha bebecsátása által hazai szarvasmarhatenyésztésünknek nehezítyük, akadályozzuk.

Már maga azon körülmény, hogy a magyar szarvasmarhatenyésztésre, míg a romániai csak hízalásra alkalmas, tenyésztésre pedig egyáltalán nem, — mondom — maga ezen körülmény is alig engedi feltevenünk, — hogy szarvasmarhatenyésztésünknek ezáltal hátránya volna.

Romániában igen olcsó a szarvasmarha, — az nagy előny reánk nézve. — Olcsón hozzuk be, hízalva visztégiek el. — A magyar szarvasmarha ez esetben kisebb mértékben jó majd a vágóhidra s inkább fog tenyésztési czélokra használtani.

Eltekinve azon óriási haszontól, mely nekünk erdélyieknek ebből jött, — eltekinve attól, hogy nálunk ez ismét új életet teremtene, azt hisztük, nem lehet az káros magára Magyarországra sem. — Minden tekintetben biztos állategészségi kezeséket kell teremteni s így bebecsátani a romániai szarvasmarhák.

A romániai szarvasmarha bebecsátása ma ép oly fontos, mint a z előtti és egyrészt nem árt nekünk, sőt hasznát is közvetlenül, másrészt megmérhetetlen hasznot hajtana közvetve. Ez a románok egyik legvitalisabb érdeke, ennek árán sok más követelesről mondanánk le. Könyvebb volna reánk nézve előnyösebb kereskedelmi szerződést kötni. Ok pedig nagyon meg volnának elégedve.

és butor-csarnoka Budapesten,
3. sz. I. em. a Deák Ferenc-
utca sarkán.
Ajánja az országos
biológiai t. látogatói-
nak a megelőkelőbb ha-
zai a ztalos mesterek
által készített óriási
választékban eladásra
kiallított igen finom
s alon-, ebédlo-, háló-
kivitelben: körülbelül 105 szobára való egyszerű
rok, kelengyékre kiválóan alkalmas, valamint vasbu-
torokészlet teljes felszázás miatt, míg e kész-
ant egyszerű kész szalonzarnitruknak legizlé-eseb-
sz, bársony, selyem brocat, pluche, crepo és jut-
latról a 3. sz. kapu I. em.
szel esküszöttek. Mintarajzok és árjegyzékek bé-
sz. kúldetnek.

ANNA
az általam fel-
monapon keresztűl
összeszűgott ért
tt csaknem három
esztőkönös az
kembereitől ele-
talannak, hanem
módítja a haj
a legbiztosabb
mint kitűnő ha-
szakál ellen.
Azáltal
ag Anna.
összeg előze-
mellett
ly-utca 26.
szűsználti utasi-
Dr. Rothschnek
za, az arany

bé fogfájás.
szűsználti a
lixir d'infirice)
Benediktinus atyák.
oulaci apatságon;
and Péter prior által és a mely később Ma-
sebbítette t.
sához és konzerválásához. — a foghús erős-
ja a fogakat az elromlásból.
nőn ma-fel-fogvizni hatalmasabb az Elixir.
gész világszerte használták.
országi Seguin, 3 rue Hugerie. Debreczen
cz M. Benő. Rott S. férj divat-termében.

Felhívás vállalkozásra!
Folyó év októben havában a város
által segedelmezett 27 fiú és 25 leány
árvának fogok egész öltözetet, fehér ru-
hákat és lábbelieket adni.
A vállalkozó férfi és nős zabó s csiz-
madia iparos mesteremberek, tehát a vál-
alatt elintézése végett, a folyó év szept-
ember 3-ik napján, déléltől 10 órakor,
a városi közgyámi hiv-
atalban megjelenni sziveskedjenek.
Kelt Debreczenben, 1885. aug. 16-ik
napján.
Kövesdi János,
városi törvényhatósági
bizottsági tag.

Bérlés hirdetés.
Debreczen város tulajdonát képező
közszűgbeli védőfogadó, továbbá
savoskúti erdőségben lévő csapszék,
jobb 11/2 hold földdel egyutt, a jövő
86-ik év január 1-től kezdve 3 évre fo-
8-ik évi szeptember hó 2-ik napján d. e.
órákor Debreczenben a város há nagy-
rűmében tartandó nyilvános árverésen
szombérbe adatnak, — az árverési fel-
telek a városi számvetői hivatalban
tekinthetők.
Debreczen, 1885 augusztus 13-án.
A városi tanács.

Hogyan faragják a koldus botot?

Debreczen, aug. 19.
Letelik lassanként a nyári szünet, az ifjuság félével hullásával, vándor-madár elköltözésével visszatek az iskolákba. Ujra zajos, vidám néppel teinek meg a tudomány komoly csarnokai s az ifjuság tudományos lelke ismét tapot nyer az ismeretek forrásánál.

Szép és vonzó kép az, a mit az iskolák szept. kezdetén felmutatnak. Mennyi remény nyel meg neki az ifjuság az új tanévnek, melyben, ha lelke a kitartás útján balad, eleri a siker koronáját. — A társas élet, a baráti érzelem nyilvánulási seholsem oly megkapók, mint az ifjuság körében. Kitoró örömmel üdvözlik azok egymást, kik az iskolai pályán együtt haladnak, kiket csak a szünet szokott egymástól elválasztani.

Azok is, kik más iskolából jöttek, kik itt ujonczok, csakhamar ismeretségre tesznek szert s új tanulótársak, új barátok karján élvezik az ifjuság gondatlan örömeit. És hogy a barátság annál szívelesebb, annál maradandóbb emlékü legyen, megerősítik azt az áldomás poharaival. Ilyenkor erre is telik, — hisz az "ó reg ek," kik fájó szívvel eresztették őket az utra, nem bocsátották el őket egy kis "pénz-mag" nélkül. S a felesleges peng mire való? Bizony nem arra, hogy takarékpénzt árba tegyék, hanem arra, hogy maguknak egy pár jó napot csináljanak. Oh, ne bánisd az ifjut, ha élvezet keres! Pár nap muiva ugy is eljő a komoly tanulmányozás ideje, akkor aztán e téren is helyt állanak ok magukért.

Ilyen a kép külső kerete. Csillámló, ragyogó, fényes. De a kép háttere sötét vonásokat rejt magában. Önkéntelenül felkél bennünk azon kérdés, hogy mi lesz ezen ifjuságból, vajon azon áldozat, melyet a szülők gyermekeik tanítására fordítanak, meghozza-e kamatjait, — vajjon a küzdelmek, melyekkel az ifjunak tanulói pályán meg kell küzdeni, meghozzák-e gyümölcszeit?

E kérdésekre a legtöbb esetben nem meglephetünk. Mert iskoláinkban, melyek annyi áldozatot és küzdelmet követelnek, ifjuságunk számára alig faragnak egyebet koldusbotnál.

Merész állítás, de igaz. Nálunk, hol az iper és kereskedelem még mindig csak gyermekkorát éli, a szülők legnagyobb része azon teves nevetben ringatózik, hogy gyermekeik csupán a tudományos pályán haladhatnak elő. Innen ered a gymnásiumok, az akademiák s egyetemek túltöltöttsége, s általános a panasza, hogy a "diplomás prolektárok" száma napról-napra növekedik. Ehhez járul még nemzetségünk, illetve nemzetünk középosztályának rohamos elszegényedése, mely az illető osztály tagjait arra kényszeríti, hogy vadászni kezdjen a hivatalokat s valóban minden hivatalt tömve találunk a pusztuló középosztály tagjaival, kik aztán az iskolákból a jó készültséggel kikerülő ifjuságot a térről leszorítják. — Egyáltalában panasz van minden pályán a túltöltöttség ellen, holott hazánk természeti gazdagságához és területéhez mérten két, sőt három annyi lakosságot is képes volna eltáplálni, mint a menyői lakossága a jelenben van.

A szülők, legyenek bármily szegények, ha gyermekükben a tehetségnek csak egy kis csúcsját lefedezik, reudesen minden erejüket megfeszítik, sőt képesek magukat a vagyoni főnk szelére juttatni, csak hogy gyermekeiket a tudományos pályára küldhessék, azt híven, hogy gyermekükből egykor püspök, főispán, királyi tanácsos, nagyhírű tanár, orvos, vagy ügyvéd váljand. A remény persze ritkán teljesedik be s annyi áldozat hiába valóvá lesz.

A »DEBRECZEN« TARGZAJA.

Hős sirja felett.

Koszorus sírhalmom áll az erdő-szélein,
Hős aluszsza örök álmaim előben.
Véres harcmezőnkön, — mint honának öre, —
Szabadság zászlaját vitte ő előre!

Vitéz bajtársival mint vitéz, küzdött? — ne kérd:
Tették supára vét történetekre fényt!
Táncok voltak ok! S mozgó orjás árujuk,
Körjárja az égre vetődött utánuk.

— De hogy árulással a szent ügy elbukott:
Üdöztetés, halál sújtá a bajnokot.
Öt is véd, korákhad idáig üldözöte,
S itt veres-ségekben halva rogyott össze!

S az erdő-kerülő a holtra találván:
Ágyat vetett neki e hús lombok árnyán.
S a tavasz, virágos szemfedőt szőtt rája, —
Álmait virrasztja a dalok királya.

A kis fülemüle! El-elhagyva párját,
Itt zengi az eghez magasztos imáját.
S az erdő mély csendben leborul fölébe,
Hogy meg ne zavarják álmaik az éjbe.

Kovács József.

Magyar költő német neje.

— Történeti beszély. —

Irtá: Könyves Tóth Kálmán.

I.
Rendőr és költő.
(Folytatás.)

— Nos, kérdé az érkezett, — nem szeretünk valami újságot? Az összeesküvés számai nehezen bonyolítathatók le.

Holott gyermekükkel lehetett volna jó módú gazda, iparos, vagy kereskedő, nem pedig diplomás prolektár. Ha azon pénzt, melyet gyermekük tanítására fordítottak, évről-évre tőkésítették volna, nagykörü gyermeküknek kézbesítették volna, hogy magának egy kis birsot vehessen, vagy iparüzletet, vagy kereskedést nyithasson: bizony a legtöbb esetben boldogabb jövőt készítettek volna gyermekeik számára!

Nem akarom ezáltal azt mondani, hogy a kereskedő s iparos csupán elemi ismeretekkel bírjon, hanem azt, hogy ha a szülők e pályákra szánják gyermekeiket, küldjék őket inkább ipar és kereskedelmi iskolákba, ne pedig a gymnásiumokba, hol a gyermek fejlődése más irányú vesz s többé — legtöbb esetben saját kárára — nincs kedve visszatérni a realis pályákra!

Társadalmunknak egy osztálya meg épen a tudományos pályára küldi gyermekeiket, még azon esetben is, ha e pályához a gyermek semmi tehetséggel nem bír. Hiába! a demokraczia kora, midőn minden tisztességes munka nemesít, még nem következett el s mit szólna rá a világ, ha a pupos dombi és hetszilváti nemes X—Y familia tagja iparos, vagy kereskedő lenne, nem pedig aispán?

Midőn aztán — az iskolák végeztével — az ifju ki lép az életbe, mit tapasztal? Azt hogy neki e kenyérrért való küzdelem korában egy morzsácska is alig jut, alig talál egy pályai helyesket, hol meghuzhassa magát. Tíz-hat — tízenyolcz évi tanulás után kenytelen beérni elő helyzetbe, mely a napról-napra való tengődés is alig biztosítja, lelke elcsügged, s a csüggedés helytelen utakra is terelheti. — Végre — sok évi nyomor után — kielégőbb helyzetbe jut, de már akkor teste meg van bennulva, lelke megtörve!

Igy faragják a koldusbotot!

Katángkörö.
A bűdös-szenny-niskai vasut. *)
Egy görbe vaspálya története.
Sápít sápit sápit!
— Komedia 1 levonásban. —
Történi Debrő városában, a Tisza-járának korában. —
Személyek:
Kinézer Imre, tanácsos királyi, tanácsos, Debrő podesztája.

Kalapács Sándor, a debrői városház elméje.
Balga Misi, rossz téglacsináló, de igen jó ember.
Naftali,
Mózes, épületes építető.
Manasse,
Lévi,
András Gergely, sápit sápit sápitamameluk!

Debrői mandarinok, jelentéketlen vidéki podeszták.
Kinézer Imre, debrői podesztája: Megnyitom a gyülést. De előre is kijelentem, hogy én nem tudom, — minek ültettek ide, nem is akarom tudni, mit határoznak az urak, csak arra kérek mindenkit, hogy nekem abból károm ne legyen.

Kalapács Sándor, a debrői városház elméje:
*) A „Borsszem Jankó” mintájára. Jön még több is!

— Egy pár comprehatív levelet másoltunk; a többiek magunk édekkék, viszonzá az egyik titkos úgnyók.
— Uj név van bejelentve, — szól szemhunyorítva az ismeretlen, — Grünert utjegyze naplójába. Az új név Bacsányi János. Forgách Miklós nyitrai főispán titkoka. Minden hozzá írt levelet kétes kitételei lemaszolandók, ugyszintén a küldő neve s lakhelye. Ez jó fogás. Most üljön le s írja a mit tollában mondok.

Az úgnyók föltette szemüveget, hatalmas ludtollat mártott a tentatartóba s főnökére nevezte, várta mit kell írnia.

Ideje azonban, hogy olvasóinknak közelebbről bemutassuk azt a férfit, kivel ilyen nem épen kelemes viszonyok közt találkoztunk. Magas, vézna alak, sem öreg, sem fiatal, a mint kalapját letette, látni lehetett, hogy a hajszálak nagyon gyéren mutatkoztak homloka fölött, de a hátsó, hosszú hajfürtök ügyesen voltak fölfelé simitva. A gyer hajzat tehát hanyatlást jelzett, de szürke szemének villogása, sima homloka, melyen egyetlen redő sem volt látható, az élet legezbb korszakában álló férfit mutattak. Keskeny ajkaira ravaszág ütötte bélyegét, duzzadt vastag orra állatias érelységet árult el. Általában egész lényében volt valami visszatartás és mégis valami vonzó. Sűrű vonhegyes szakáll és bajusz körítette arcát, de ez minéllyt a levél mondatolásához kezdett, egyszerre eltűnt. Álszakáll volt, a rendőröknek jó színészeknek kell lenniök s emberünk e tekintetben ritkán párt.

E férfit Grünstein Alfred városi számírt volt, de csak látszólag, mert voltaképen a titkos rendőrségnél viselt előkelő állást. Nagy hasznát vették, és ő is nagy hasznát vette titkos működésének. Az egyszerű számírt szerény fizetéséhez képest hercegi módon élt, ő azt mondta, hogy szüleitől örökölt, de a világ, mely nagyon szereti fürkészni a

méje: Hát Debrő városának a kárával nem tetszik törődni?

Kinézer Imre, Debrő podesztája: Törődjek azzal az, a ki Debrő városának az elméje. Én nem tudom, minek ültettek ide, nem is akarom tudni, mit határoznak az urak, csak arra kérek mindenkit, hogy nekem abból károm ne legyen!

András Gergely: Hát szerintem az volna a teendő való, hogy az építse ki a bűdös-szenny-niskai vasutat, a ki legtöbb sápit ad. Építsek ki Naftali, Mózes, Manasse és Lévi kilométerenként 13.000 gyöngö főresért! Ez kilométerenként ugyan 8000 forintig való megköpölözése Debrő városának, de már kerem, minél erő-ebb a köpölözés, annál jobban ereszt a sápit! Az én budapesti uraim pedig a sápit szeretik; no már pedig mit mond a nőta? Azt, hogy:

Ki az urát nem szereti,
Főzzön nadragyát neki!

A ki tehát nem akar nadragyát, de e helyett kir. tanácsosságot vagy rendjelet, az szavazza meg az én javaslatomat! Punctum, porzót rá!

Debrői mandarinok kara: Helyes! helyes! eljen a sápit sápitó sápitamameluk!

Balga Misi, rossz téglacsináló, de igen jó ember: No már a ki debreczeni ember, az ügyea isteatelen nyuzást nem inditványozhat, mikor olyan ember is skad, a ki 5000 forintert építi ki a kiometerjét!

Debrői mandarinok kara: Hát mi nem vagyunk debrői emberek?

Balga Misi, rossz téglacsináló, de igen jó ember: De nem emberek Debrőnek! Lukább lenyelek minden általam égetett rossz téglát, mintsem, hogy megkárosítsam Debrőt!

Kalapács Sándor, Debrő városházának elméje: Az 5000 forint mellett határozunk!

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Manasse,
Lévi,

Kinézer Imre, debrői podesztája: Én nem tudom, minek ültettek ide, nem is akarom tudni, mit határoznak az urak, csak arra kérek mindenkit, hogy nekem abból károm ne legyen!

Kalapács Sándor, Debrő városházának az elméje: No, ha az ur nem tudja, tudom én és tudja Balga Misi, a ki rossz téglacsináló, de jó ember, hogy minek ültettek ide! Bolond vagy sipis, a ki 13.000 forintert építet, mikor 5.000 forintos vállalkozó van! Nem egedjük mind halálig!

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Manasse,
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Manasse,
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Manasse,
Lévi,

titkokat, nagyon gyanus szemmel nézte a számírtt fenyozó életmódját s az alhitag öröklött vagyona a gyanu ketes arnyat vetett. Minel kevesebbet tudtak, annál rosszabbat sejtettek. Nem tudtak megmondani miert, de társaságában senki sem érezte magát otthon. Egész lenye valami kimagyarazhatatlan nidégseget terjesztett, mely onkenytelen megermeszte a bizalmat. Azok közé tartozott, a kiket lat-szolgaj ok nélkül, mintegy elszigetel magától a közvelemény. Pedig igen sok vonzó volt nemcsak arcvonásában, de különösen társalgásában. Talán épen az a sima nyajasság vált emélygössé.

Ilyen egyéniség volt Grünstein számírt, igazabban titkos rendőrök, a fekete kabint egyik sötét árnya. Csak egy szenvedye volt, a titkos leiderítése, egyetlen vágya feyles rendjel a szenyes lelek elfedése.

Ezert tett mindent, nem riadva vissza a leg-aljabb eszaktól sem. A Martuovic fele összeesküvés szálainak lebonnyolításában is ő volt egyik láthatatlan rugó. Így ismerve emberünk, el lehet képeztünk, hogy busasan visszafizetni készült azt a labjást, mely miatt nehány hetig sanitaria keil. Ha tudja vaia, hogy az a nő ki udvariatsága által megsértett, Baumberg Gizella, tartozkodya viselte volna magat; de miután így történt s a felöl is biztos, hogy az ünnepeit költőnő őt nem ismertte föl álszakála mögött, mint ügyes ember a szerencsétlenségéből is szerencsét készült találszai. Hírebből osmertem már Bacsányit; a franciaorazági változásokról irt nagyszeru költeménye, mely a „Magyar muzeum” füzetéből kivágott, a bécsi rendőrséghez is beküldött, s Bacsányi neve be volt írva a gyanusok fekete könyvébe. De mivel a költő jelleméről Becsben senkinek sem volt tudomása, nem fordítottak levelezésre semmi figyelmet. A véletlen, Bacsányi szerencsétlenségére, épen azt hozta utjába, ki e magyarokat szenvedélyesen

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Naftali,
Mózes, épületes építető.
Lévi,

Gewalt! Gewalt! Herr von Padeszta! Ne hagyja beundunkelt! Bajos Tivoli vázspul gauz Debrő, ha nekünk jotta magát a sápos vas-hót! Segitseg András Gergely, dandroer Maudarion ünd der Herr von Thizo Kalmann!

Kalapács Sándor, Debrő városának az elméje: Ide mellem, a ki lelke van!

Balga Misi, rossz téglacsináló, de igen jó ember: Nem kell igazgató-tanácsosság, ha ilyen csunya Gescheftekkel jár! Megakadályozzuk a tanácsnál és a közgyűlésen!

Naftali: Mi pedig megparancsoljuk Mózes: az András Gergely, hogy az Manasse: építetési-ügdyilyt megkadhálalyozza a miénk idő-jös miniszternél!

Kinézer Imre, Debrő podesztája: Én nem tudom, minek ültettek engem ide, nem is akarom tudni, mit határoznak az urak, csak arra kérek mindenkit, hogy nekem abból károm ne legyen!

Nagy Iárma, Naftali, Mózes Manasse és Lévi megsakterölék K a l a p a c s Sándort és Balga Misi. Jelentéketlen vidéki podeszták, az asztal alá burnak és rezgő-mesterseget ioytatnak s rituális paraj illatot terjesztenek. András Gergely egy lokomotivra ugrik és elszalad Gesztre, zabot hegyezni. Debrecezen i mandarinok egy lavor vizet hoznak és mosák a kezüket, hanem ez nem használné nekik, a debrői podeszta pedig megőrül s táncra kerekedve a következő notát zengedezzi:

Úres pince, konyha, kamara,
Vasutat vezérünk amarra!
Lesz majd nekem erre-amarra,
Mem lesz Debrő senki számar!

— A függöny ezen közben legördül. — közli: g. b.

Helyi hírek.

* Vidéki tanügyünk. Tanfelügyelői körével a h. borszörényi, földesi, hadházi, p-ladanyi, nádudvari, nánási, samsomi és b-ujvárosi izr. hitközségek elöljáróiból.

Az 1876. XXVIII. t. cz. 9. §-a értelmében mindazon hitközségek, melyek elemi népiskolákat tartanak fenn, legalább is öt tagból álló „iskolaszéket” kötelesek választani. Az iskolaszékek a hivatott törvények 9-ik §-a szerint a községekben lévő, „lehetőleg az oktatásügyhöz érő, de mindenesetre irni, olvasni tudó egyénekből a hitközség képviselő testülete választja”, ahol pedig az izr. egyház ilyen „szervezett képviselő” nem bír, ott az iskolaszék tagjai az illetékes felekezeti főbátóság (az izraelitáknál Budapesten székelő izr. orth. országos központi irodai igazgatóság Reich A főnök vezetése alatt) által megallapított szabályzat szerint mind azok választják, akik mióta a hitközség tagjai, ugy azonkivül is az iskola fenntartásához állandóan járulnak. Fentebb előadottk alapján következőkre hivatnak fel a t. előjáróságok. I. Tegen jelentest a felől, hogy van-e az izr. egyháznak rudes képviselő testülete, s ha van, azon esetben, hany tagból áll? ezenképviselek választottak-e meg az iskolaszéket, vagy pedig a hitközség összes egyházi

gyűlöite, s ehhez most még magánbosszu érzelme is járult.

Az úgnyók még folyvást főnökére nézett, csakis tollanak szerzesévei mervén őt figyelmeztetni; a főnök hosszasan látszólag gondolkodni. Mar az első nehány szót ki is ejtette, midőn birteien homlokára csapott s így szolt:

— Hozza elő a levéltárból a magyarországi B. betűt.

Az úgnyók nehány percz muiva egy nagy fekete könyvet adott át főnökének, ki a harmadik lapon Bacsányi nevével állapodott meg. E könyv a gyanusok nevjegyzéke volt, az illetők vázlatos ismertetéssel. A főnök szeméromtól ragyogott, midőn ezt olvasa:

„Bacsányi János, magyar író, veszéyes elveket vall a kormányról, sőt a sajtó utján is igazgató; több ízben feladták. Szentjóbí Szabó Lászlóval s Szentmarjával szoros barátságban él.”

— Ah! így vagyunk, — mondá magában, kezeit dorzsolva, — keseresen fogja megfizetni, jó uram, azt a nehány perczet, melyet Gabriellával töltött.

Ekkor az úgnyókhöz fordulva így szolt:

— Fogja a tollat s írjon.

A titkos rendőrség veletlenül nyomára jött, hogy Bacsányi János kormányellenes cselekvői Becsben idők. Tudositom őnt, hogy ez embert mihielyt haza ér, fogassa el. Részteléről majd később.

A levelet úgnyóktól elvevén, arra titkos jeleket tett, őnmaga czimezte s elküldte. Egy hét muiva megjött a válasz, melyben szinten titkos jelekkel tudósítják a főnököt, hogy utasításait pontosan szem előtt tartják. E rövid hét alatt azonban oly sok változás történt Bacsányi sorsában, hogy azokat emlíoznünk nem szabad. Keressik fel tehát ismét Bacsányit, még pedig ama kelemes kalandja utáni regelen.

(Folyt. köv.)

(Folyt. köv.)

(Folyt. köv.)

(Folyt. köv.)

(Folyt. köv.)

(Folyt. köv.)

(Folyt. köv.)

(Folyt. köv.)

(Folyt. köv.)

(Folyt. köv.)

adófizető tagjai? 2. Van-e a hitközségnek egyházi főhatósága, t. i. a budapesti izr. ortho-

pestről, Debreczenbe. Igen impraktikus tervök szerint, csak egy napot szentelnek itt időzéseknek s ezáltal megtekintenek a nagy Hortobágyot és még azon nap délutánján a p a l l a g o t. Reméljük, hogy programjukat czélszerűben megváltoztatják.

* Koteles Mihály, az ártatlanul szenvedett szegedi rab segélyezésére begyűlt eddig a „Debreczeni” szerkesztőségétől 3 frt. — V. V. 50 kr. — Benedek József, utczaspró 20 kr. — G. né 25 kr. — További szivesdóományokat nyugtázzuk 5—5 forintoként a „Szegedi Napló” szerk.-hez elküldjük. — A szegények kezdek meg az adakozást; ne maradjanak el a gazdagok sem!

* Ki akar pályázni? A Debreczen városi földmives iskolában két városi alapítványi hely van üresedésben. A pályázati kervények szept. 15-éig a városi tanácshoz adandók be, hol a bővebb feltételek is megtudhatók.

* Országos kiállítás. A szept. hó 1-től 8-ig tartandó tenyész-sertés kiállítás a s u r i jének póttagjává nevezetett ki Debreczenből Horvát István. — Kiállítás nagy ermet nyert a gumölcs-zöldség-kerteseti osztályból Biró Pál Debreczenből, kinek kiállított dinnyeiről tegnap lapunkban emlékeztünk volt meg.

* Husárok: megállapított s bejelentve 1885 aug. 19-tól 20-ig 44 kr. Racz György, nei Czegléuiczka 2599 sz. alatt. — Csapo uca 10 sz. alatt. — Rózsater 6 sz. alatt. 46 kr. Erdi Jánosnál Rózsater 15 sz. alatt Sas utca 3 sz. alatt Hatvan utca 1517 sz. alatt. — Minden többi bejelentet 24 megszárszékban pedig 48 kr. J e g y z e t. Magyar Gabor három székbe 1 kőhős nyomtatók közül 8 krral drágább, Debreczen, 1885 aug. 28-an.

* A dalárda aital hónap este megtartandó év fordulati esteire utolag leihjúk oivasóink figyelmét, mint értesülünk ez esteleu egylet szokott diszben foguak a dalarok muködni. — Kelemtelen idő eseten az este a „Biza” fogadó nagy éttermében fog megartatni.

királynő, Magyarország védasszonya! Igen, igen magas állású hölgy sugta meg neki, a ki a királynőtől magától hallotta. Tessék visszaemlékezni arra a levélre! Az orsz. kiállítás be fog záratni és Erzsébet királynő nem fogja látni azt, a minek megtekintésére sereglettek hazánk s a külföld népei!...

— Arról a „keletlenlenség”-ről, mely a párisi vendégek tátrafuredi időzése alatt előfordult, következőleg értesítenek: A késő éjjel feladott sürgönyök, melyek a fővárosi lapok szombat reggeli számban jelentek meg, nem szabatosan beszélték el a történeteket. Az ily sürgönyök nagyon sebtiben küldetnek el s gyakran a legjobb szándok mellett is tévedések csuszának belejük, mert nincs idő a részletek helyesvöltésé után járni. Gróf Zichy Géza Lublóról, edes anyja látogatásáról érkezett tátrafuredre, ugyanakkor, midőn a párisiak is, kik közt nem egy ismerőse van, a furdó vendégei valának. Ugy volt tervezve, hogy délelőtt a tarpataki vizeséhez lesz kirándulás. De ezt az eső elmosta s a vendégeknek lassan telhetett az idő. Pulszky Károly felszólította gr. Zichyt, hogy vajjon gr. Forgáché elfogadja-e a párisi vendégek egy részét délelőtt szalonjában? „Nagyon szivesen” — felelte a gróf. Be is vitte a grófnőhöz őket is, Pulszky Károlyt is, (a kit tehát nem feledt az előcsarnokban), de mivel gr. Zichy a francziák nevét nem tudta valamennyire, a bemutatások legnagyobb részét Gouzien teljesítette. Özv. gr. Forgách Kálmáné szokott szivessegeivel fogadta vendégeit, köztük Pulszkyt is, de természetesen az egész kiránduló társaságot nem hívhatta meg, mert anyai helye nincs. Zeneltek s igen vidáman időztek. Arra, hogy a gróf lakoma után is zongorázzon, legkevésbé sem gondolt. De délután egy fővárosi nagy nemet lap dolgozó társa arra kérte a gróft, hogy ne hagyja őt cserbe, ő már megüregyözött lapjának, hogy hangversenyt fog adni, tartsa meg tehát. A gróf azt mondta, hogy nem jár szik, mert a közöngora nem valami jó. Hogy Pulszky és a gróf közt mások utján való üzennetváltások történtek volna, az nem való. Ha valami sérthette a társaság vezetőjét, az nem a gróftól eredt. Lakoma után azonban maga Lesseps kérte fel őt, még a zongorát is felnyissa számára, hogy zongorázzék egyet bucsu gyánat. S ekkor történt, hogy félreértésekkel történt igazgatóság következtében a francziák kimentek a teremből, de nem mind, mert Lesseps en kívül Massenét, Delibes, Gouzien és Ulbach is ott maradtak a zongoránál. Hogy a gróf nem bántotta meg Pulszky Károlyt, abból is látható, hogy nyilvános helyen tett nyilatkozatok következtében maga a gróf volt az, ki megbízottjait Pulszky Károlyhoz küldte, ki ezr színtén kijelölre megbízottjait. Erről azonban indiskrecció volna többet írni. Gróf Zichy Geza pár nap óta a fővárosban van.

* Gyűjtés. A Bereg megyében nemrég alakult közmívelődési egylet javára a kapitányi hivatali hazanküti gyűjtést rendelt el.

* Elítelt gyilkos. A helybeli kir. törvényszék ma d. e. tartott ülésében K. Nagy János n-námas lakos bünyegében hozott határozatot, ki czimboráját, B. Nagy Gabort a f. év tavaszán egy vasúlváral úgy ütötte fejbe, hogy a villa eiei által okozott két súlyos egyszerű feltélen halált idézett elő. A tettes Nagy János a kir. törvényszék által ott evi legházra ítéltetett. Az alügyész és a vádlott tenebezték.

* Szt. István. Ünnepe alkalmából lapunk holnap csütörtökön nem jelenik meg.

Hazánk s a külföld. — Lipovniczky István puspok temetése Nagyvároson a 17. n-én délelőlt ment vegbe megietelő gyaszponnyával. A puspóki paszta udvarára, csak a testületeteket s a distingvált közönséget bocsátottak be. Pont 9 órakor kezdődött a gyaszszertartás. A megibodogult koporsóját az uradalom tisztjei s közeli, tavoli rokonnak álltak körül. A gyaszszertartást Zalka János győri puspok vezette fényes segédlettel. Korulbeli egy óra alatt, 12 órakor érkezett a gyaszmenet a holttesttel a nagyváradi ovasi közsirkertbe. A sirűreg legiávi volt kirakva. A diszkoporsót meg egy nagyobb deszkoporsóba tették, melyre ruházták a földet. A sir fölé diszes kaplona emeltetik.

— Francia vendégeink. Aradról — mint jeleztük — Mezőnyegyre utaztak a francziák s az ut Aradról Mezőnyegre valóságos diadalut volt. Mindennütt diszbeöltözött közönség, fellobogozott hazák, virágoson, udvözó beszedek. Mezőnyegesen baleset is történt, Parizellel Az Evemenet megakaratolova levetette s regisebet feltörte. Kesobb ugyanerre a lora Lesséps szalt es vadása daczara oly derekasan ult meg, hogy senki sem bírta utolerini. Klotild főnerczegón nevében Zichy grófné udvarhölgy Tátrafuredről tavirattot ítezett Aradra a francziákhoz, melyben a főherczegón nevében közönetet mond a francziák udvözöló tiszteletet s önsége sajujátat fejezi ki azon, hogy nem fogadhatta a francziákat. A franczia vendégek holnap, csütörtökön érkeznek a fővárosba, hol a rendező bizottság meg egy lakomát ad tiszteletükre. A vendégek közül többen, Coppéval Konstantinápolyba utaznak. A festők meg Magyarországon maradnak, a társaság zöme azonban márcsütörtökön visszaindul Parisra.

— Országos kiállítás. Mar a jó debreczeniek is felczélholódnak az országos kiállításra és királyonk k a ki nehéz napokban védangyala volt Magyarországnak s máskor oly örömet látogatott meg bennünket — még mindig nem látta a budapesti kiállítását... Volt nekünk egy orsz. gy. képviselő levelezőnk, a ki immár jó mely sirban pihen és a ki egy levelében igen jól értesült forrásból magyarázta meg, hogy miért tartozdikólóknak most Erzsébet

hosszu idő óta nagyérdemű irodalmi munkásságot fejt ki, 50 éves írói jubileumát; mely alkalommal a város külön, rendkívüli díszlet tart s ezen méltányolja az ünnepeit férfiak érdemeit. Az ünnepléshez a városi körökön kívül írói és egyházi körök is hozzájárulnak.

Közgazdaság. — Sertés kivételünk Németországba. A múlt hetekben az a hír járta be a sajtót, hogy, a német kormány, mely hosszabb idő óta a legnagyobb szigorral tartja fenn a határárt a magyar sertésállományokkal szemben, kivételesen engedélyt adott egy sertéskereskedőnek, hogy néhány ezer db sertést Kőbányáról Németországba szállíthasson. E hírrel szemben a német kancellár közölte, a Nordd. Allgemeine Zeitung, határozatlan kijelentette, hogy az egész hír valótlan és tendenciózus, a meny nyiban a német kormányknak esze ágában sincs a határozat, akár kivételesen is, megnyitni. Annál meglepőbb tehát ama legújabb hivatalos forrásból érked közlemény, mely szerint a német kormány megengedte, hogy hetenkint egyszer Oberbergen át Myslovitzba oly magyar sertések legyenek szállíthatók, a melyek tíz napon át a kőbányai vízszintjében állottak. A német kormány ezen engedély egy értelmű a határozat részleges megszüntetésével es reánk nézve kétségen kívül örömdetés eseményt képez, a meny nyiban reményünk van, hogy sertéskereskedelmünk, mely a teljes határozat folytán tellessegre volt kárthatva, ujra lendületnek fog indulni.

Törvényszék. — Az egyi gyilkosság ügye másodsor is megfordult a kir. tábla előtt, hogy benne végerenyen vádhatározat hozott volt. Az Okolicsanyi gyilkosai ügyében hozott első bírósági határozatot a kir. tábla márczius 10-diki ülésében megsemmisítette, mert az ez ügyben eljáró vizsgálóbíró a törvényszeki gyakorlat ellenére mint előadó szerepelt a határozathozatalnál. Utasított okkor egyszermind a törvényszék, hogy a vizsgált több hiányát pótolja, különösen Hubert János liczum jogtanarra vonatkozólag, kit a felejtés gyanuja terhelt. A törvényszék megejtette a pótvizsgálatot és új vádhatározatot hozott, melyben Hubert ellen a további eljárást megszüntették. E határozatot Okolicsányiné a meggyilkoltak özvegye megfellebbezte és ma a kir. tábla szüneti tanácsa kénytelen volt a vádhatározatot ismét megsemmisíteni, meg pedig az előbbiekhöz hasonló okokból. Az új vádhatározat hozatalánál ugyaiois a vizsgálóbíró ismét mint szavazó bíró szerepelt. E miatt és mag most is mutatkozó több hiány pótlása czéljából az ügy ismét a törvényszékhez utaltatott, azzal a szigorú meghagyással, hogy jövőre minden részletre kiterjedő együttes határozatot hozzon.

Felelős szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutas Imre.

Nyilt-tér.)

A n. é. közönség tudomására hozom a következő esetet, melyet vöm, Kecskés József szűcs követelt el velem: Nevezett vömtől egy ismerős helyre lakadalomba hat drb. evokanalat kértem, melyből egy darab ott eltevédt. Vöm követelte, hogy a kanalat vegyem meg. Én ígertem, hogy ezt tenni fogom, ha pénzem lesz. A múlt szombaton Kecskés József házamhoz jött s kért, adjak neki egy frtot mert nagyon meg van szorulva. Nekem pénzem nem volt, ami volt, arra szükségem volt. De igerte, hogy másnap megadja, én megszántam, s odaadtam neki egy trtmot. Vártam vele vissza másnap, de nem jött. Tegnap aztán elmentem hozzá, hogy adja meg már pénzemot. Ő azt felelte, hogy: az ért kértte, hogy a kanalat megvegye belőle! Egy hszontalan kanál miatt így bánásmódban részesített engem vöm, Kecskés József. Kihez én anny jóval voltam. Most tehát én sem tehetek egyebet, mint nyilvánosságra hozom az anak eljárást. Itelja meg mindenki. Debreczen, 1885. aug. 19.

Özv. Balla Gergelyné. *) E rovathoz közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

1384/1885.

Árverési hirdetés.

Alóliirt kiküldött végrehajtó az 1881. LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a szoboszlói kir. jbróság 1384/1885. sz. végzése által Deesy Lajos társa ellen Rosenfeld Jakab részére 1000 frt övetelés végett elrendelt kielégítési végrehajtás folytán bíróilag lefoglalt és 720 frt 5 krra becsült lábas jószágok és egyéb házi butorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladandók, minek a helyszínén vagyis Szoboszlón és határára leendő eszközésére határidőül 1885. év augusztus hó 27-ik napjának d. e. 10 órája kitűzetett, melyhez a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érdeklött ingóságok ezen árverésen az 1881. LX. t. cz. 107. §-a szerint szűkség esetén becsáron alól is eladatni fognak. Kelt Szoboszlón, 1885. aug. 12. Soós Mihály, bírósági kiküldött.

szent István napján fojnak megünnepelni Mayer István puspóknak, ki István bácsi név alatt

szent István napján fojnak megünnepelni Mayer István puspóknak, ki István bácsi név alatt

szent István napján fojnak megünnepelni Mayer István puspóknak, ki István bácsi név alatt

szent István napján fojnak megünnepelni Mayer István puspóknak, ki István bácsi név alatt

szent István napján fojnak megünnepelni Mayer István puspóknak, ki István bácsi név alatt

szent István napján fojnak megünnepelni Mayer István puspóknak, ki István bácsi név alatt

szent István napján fojnak megünnepelni Mayer István puspóknak, ki István bácsi név alatt

szent István napján fojnak megünnepelni Mayer István puspóknak, ki István bácsi név alatt

szent István napján fojnak megünnepelni Mayer István puspóknak, ki István bácsi név alatt

szent István napján fojnak megünnepelni Mayer István puspóknak, ki István bácsi név alatt

J E L E N T É S!

Van szerencsém a becses helybeli és vidéki közönségnek tudomására hozni, miszerint üzletemet, a régi helyére,

előbb **Veszprémi,**
jelenleg az

ipar- és kereskedelmi-bank,

újonnan épült piacutcai házába helyeztem vissza.

Eddigi becses pártfogását továbbra is kérve

maradok tisztelettel

Baum Miksa.

4000 nyeremény

Budapesti SORSJEGYEK a 1. Ft. kiállítására

Főnyeremény

100.000 Ft.

20.000 Ft.

10.000 Ft.

5000 Ft. értékben stb.

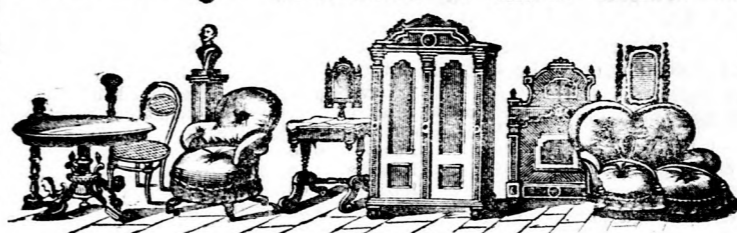
Az 1885-iki budapesti országos kiállítás sorsjegyeinek értékesítése

Sorsjegyek kaphatók ezen lap kiadójaválalában.

Budapest, Andrássy-ut. 43.

1000 Ft.

Sárkány bizományi és butor-csarnoka Budapestén. Gizellater 3. sz. I. em. a Deák Ferencz-utca sarkán.

Ajánlja az országos kiállítás t. látogatóinak a legelőkelőbb hazai asztalos mesterek által készített óriási választékban eladásra kiállított igen finom s alon-, ebéd-, háló-

és úri szoba berendezéseket, mindennemű kivételben; körülbelül 105 szobára való egyszerű legszilárdabb asztalos és kárpitos butorok, kelelyekre kiválóan alkalmas, valamint vasbutorok, nyári lakberendezésekre az egyszerű butorkészlet teljes felosztása miatt, míg e készlet tart, az elkészítési áron át eladatnak.

Dus választék igen elegans, valamint egyszerű kész szalagarnitúrákban legelőkelőbbben a legújabb minta szerint elkészítve, atlasz, bársony, selyem brocat, pluche, crepo és jutaszövetekből rendkívüli olcsó árak mellett.

Bemenet a Gizellateri oldalról a 3. sz. kapunál I. em.
Megrendelések a legnagyobb lelkiismeretességgel eszközöltetnek. Mintarajzok és árjegyzékek bérmentve küldetnek.

4182

1885.

Haszonbéri hirdetés.

A parlagi 4-ik tag föld 361 holdnyi legelő terület, továbbá Széchényi-utczán kívül a honvéd laktanya háta megett s az ut mentén kétfelől a nánási vasut vonalig terjedő egy hold 1235 ölnyi szántó vagy kaszáló föld, végre a csapóutcai temető mellett lévő kincses hegy nevezetű 24 holdnyi homokdomb terület legeltetésre vagy kaszálásra, folyó évi szeptember 2-án d. e. 10 órakor a városház nagytermében nyilvános árverésen haszonbérbe adatik, — a feltételek a városi számvevői hivatalban megtekintethetők.

Debreczen, 1885. augusztus hó 13. án.

A városi tanács.

Fogorvos

Dr. Deák

(ezelőtt Berlinben lovag Dr. Guérard udvari fogorvos és udvari tanácsos segédorvosa)

fog- és száj-betegséget alaposan gyógyít.

odvas fogakata a legkitűnőbb anyagokkal töm (plombiroz.)

Egyes műfogakat és egész fogsorokat a legújabb amerikai légyomatu szerkezet szerint készít.

A fogok vagy bármily lerakomány által oktatott fogakat megtisztítja.

A használatlaná letti fogakat és gyökereket eltávolítja.

Rendel d. e. 9-12. és d. u. 2-5 óráig naponta Debreczen, piacz VECSEY-ház („Bika” szálloda és nagy Hotvan-utca közti soron).

Dr. Deák „antiszeptikum” (fogpor és szájvíz) a fogak és szájür tisztására. Ára 60 kr. Főraktár: Göttl. Nándor gyógyszerára a „Megváltóhoz”.

KITÜNTETÉS
SZEGERD
érdemére mel
1876.

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK FELVÁLLALTATNAK.

KITÜNTETÉS
SZÉKES-
FEHÉRVAR
ezüstérem 1879.

KUTASI IMRE

KÖNYV- és KÖNYOMDÁJA

DEBRECZEN, Főpiacz. Sz. NAGY KÁROLY ház.

Ajánlja magát mindenféle

KÖNYV- és KÖNYOMDAI-MUNKÁK

gyors és pontos elkészítésére; elvállal:

tankönyveket, hirlapokat és folyóiratokat minden nyelven, ét- bor- és árlapokat;

diszműveket arany- ezüst és színnyomatban; a törvénykezéshez megkívántató

ROVATOZOTT IVEKET;

diszes egybekelési- és látogató-jegyeket.

Szóval a nyomdászat köréhez tartozó megrendelések gyorsan és hiba nélkül, a legjutányosabb árban eszközöltetnek.

A papir gyári árban számittatik

HIRDETESEKET a kiadásomban hetenkint ötször megjelenő »DEBRECZEN« cz. hirlapban a legolcsóbban számítva közé teszek.

KUTASI IMRE.

könyv- és könyomda-tulajdonos.

KITÜNTETÉS
LONDON

DEBRECZENBEN, FŐPIACZ, SZ. NAGY KÁROLY ház.

DISZOKLEVÉL

1871-ben.

Előzetes
Helyben és pól
Egy évre
Fél évre
Negyed évre

Egyes szá

A lap szemlélti
deu közönség
hasz főlázi, a
bérmentve kü

Előzetes
TELEGGI K. LA
CSÁTHY K. A. R.
Kereskedésben az
teljes KUTASI IM
nyomdájában a p
nyom.

A
A

Ritka
ratlanul fölm
eseményekben
magyarokra n

Ilyenek
előbb a csebe
tása s ünnepe
marchhoz; a
A két utóbb
akarunk szól
kes jelenségr
tes nagy nem
mait illetőleg
tájékozzuk ma

A bécsi,
gok, — szóva
zonyos francz
fogva még mo
zett egy baj
nyolódik, szid
rokat, a franc
való fogadásá
turnemzet, a sz
jeleseinek lelke
dölyföt. Politik
csak a népjelle
ból erőd meleg
szegény francz
dicsőséget: a m
irigylék.

Pedig hát
hanem régi, me
emberül és iga
most, — az
dén történik. A
félremagyarazhat
tehát, ezt a fel
misíthatlan gen
nyesen, egyhang
metgyülolet ira
rántsem! Mi a
mélto tulajdon
el is ismerjük.
kában kitarás
got, fegyelemtan
kultura buzgó
délmetektől k
németektől erk
utóbbi tekintet
lott be; pl. B
nek nagyobb
Sodoma és Gof
jobb a párisi
(diák negyed)
ez az elfajulás.
van nyiltan ize
ságot metelyezi
erről; némileg
minden világ
kisebb-nagyobb

Am, a ném
dicséretes sajtá
merve: viszont
mulók sem fogh
ban — lényegét
kintve — volna
tettő; hogy a
udvariasságot, f
Nem, ezzel sem
lők nem gyanus
zékenység, kedve
a német jellembe
durvaság, m
körülmények köz
németből is kito
lebbi drezdai es
sértőbb, otrombál
zelhető. Magok a
szégyenteljes zava
udvariatlanság és
tatlan nyilatkozv
volna a világ elő
tett. Furcsa is v
szalagjának szí
p d v o z i ó szava